

Tampereen luontokoulu Korento
Toimintakertomus 2008

Luontokoulun vuosi on ollut täynnä epävarmuutta. Vastustamamme rakennushankesuunnitelma luontokoulun nuotion viereen vei paljon voimia kesän lopulle asti. Myös huhuja siirrosta ympäristöpuolelta koulupuolelle alkoi liikkua jo ennen kesää, ja tieto asiasta varmistui lokakuussa. Suru samanhenkisten työkavereiden menettämisestä teki työnteosta raskasta. Koulupuolen epäily rahojen riittävydestä nakersi myös voimia, mutta juuri ennen joululomaa epävarmuus kääntyi iloksi: saimme päätöksen kolmannen työntekijän vakinaistamisesta luontokoulun ohjaajan toimeen.

Toisaalta vuosi on ollut kävijämäärän suhteen ennätysvuosi: ensimmäistä kertaa ylitimme 5000 asiakaspäivää reilusti. Myös kolmas työntekijä Jenni Skaffari on vetänyt luontokoulupäiviä niin, että esim. loman tai välttämättömän kokouksen takia päiviä ei ole tarvinnut jättää täyttämättä. Vuoden aikana luontokoulu ei ollut mukana missään projektissa tai hankkeessa, niin kuin edellisinä vuosina, mikä näkyy kävijämäärissä. Resursseja riitti myös verkkosivujen uudistamiseen, jotka valmistuivat huhtikuussa. Tilastot kaikista kävijöistä on liitteenä.

Luontokoulun henkilökuntaan on kuulunut vuoden aikana 4 työntekijää. Niina Mykrä on opettanut pääasiassa koululaisryhmiä, järjestänyt ympäristöagenttikoulutuksia ja vastannut luontokoulun kokonaisuudesta. Helena Mendelin on opettanut luontokoulun päivähoitoryhmiä ja huolehtinut luontokoulun käyttämien ulkoalueiden hoidosta. Määräaikainen avustaja (1.1. – 31.12.2008) Jenni Skaffari on toiminut kolmantena opettajana ja vastannut Vihreä Lippu –ohjelmasta. Luontokoulun apuna oli 18.2.-30.6. ja 1.9.-15.10.2008 työllistämisarvoin palkattu Aarne Pesonen. Hänen ansiostaan saatiin tehtyä paljon sellaisia tarpeellisia töitä, jotka on jäänyt tätä ennen tekemättä resurssien puutteessa, hän esim. pilkkoi puuvajallisen halkoja, sahaili vanerista erilaisia opetusvälineitä sekä teki pihalle aitoja ja pitkospuita. Hän myös purki vanhan kaivomökin ja asensi paikalle kaivon käsipumpun.

Luontokouluryhmiä otettiin vastaan päiväkodeista ja peruskouluista. Pääasialliset kohderyhmät olivat 4.-6. -vuotiaat, 4. -luokkalaiset ja 7.-luokkalaiset. Osa halukkaista luokista/ ryhmistä kohderyhmässäkkin jäi vaille luontokoulupaikkaa, koska luontokoulun päivät eivät riitä. Myös muita halukkaita luontokouluun tulijoita muista ikäryhmistä ja muista kunnista olisi.

Päivähoidon luontokoulupäivinä metsässä liikuttiin jälleen tarinoiden ja satuseikkailujen innoittamana. Ryhmät voivat valita eri vuodenaikoina 3-4 erilaisesta vaihtoehdosta haluamansa etukäteen. Alle kouluikäisten toiminnassa luonnonilmiöiden havainnointi ja leikki on olennainen osa ympäristötietouden herättelyssä. Muutamia ryhmiä varten suunniteltiin mittatilausohjelma ryhmän oman teeman perusteella.

Koululaisten elämykselliset ohjelmat on suunniteltu kunkin luokka-asteen opetussuunnitelman mukaan. Neljännet luokat saivat valita kymmenestä ohjelmapaketista itselleen sopivan, seitsemäsluokkalaisille taas oli valittavana seitsemän erilaista ohjelmapakettia. Lisäksi tarvittaessa ohjelmaa suunniteltiin opettajien toiveiden mukaan.

Huhtikuussa valittiin ensimmäistä kertaa luontokoululle myös neljä kummiluokkaa (Johanneksen 4a+m sekä Tammelan 4E, 4K1 ja 4K2). Kummiluokilla on neljä luontokoulupäivää lukuvuoden aikana, joista yksi Terälähdessä ja muut eri puolilla Tamperetta.

Ympäristöagenttikoulutusta järjestettiin jälleen. Agenttitoiminnan teemat seuraavat kaupungin yhteisiä kestävästä kehityksen teemoja, joten teemana oli kulutus ja energia. Myös muita ympäristöön liittyviä aihepiirejä käsiteltiin. Yläkoulun agentit pääsivät helsinkiläisten ympäristöagenttien kanssa Brobyhyn agenttikoulutukseen kolmeksi päiväksi.

Kesällä luontokoulu osallistui ensimmäistä kertaa Vihreään viikkoon 3.-6.6.: kolmena päivänä pidettiin ympäristökoulua koululaisille keskustassa, 3.6. Kaupin metsäopetuspolulla oli luontokoulun rasti ja Maailman ympäristöpäivänä 5.6. järjestettiin puuhapiste ja tehtäviä kaupungin järjestämään Ympäristökylään. Myös päivähoiton lapset liikkuivat luontokoulun lähimetsissä ympäristöteemalla. ”Taide ja luonto” –kesäkursssia järjestettiin koululaisille perinteisesti Terälahdessa 9.-13.6., ja juhannusviikolla ohjelmassa oli kolme aikuinen-lapsi päivää.

Vietimme avoimien ovien päiviä 17.5. ja 20.9. Lisäksi olimme mukana 7.5. ”Kylä maailmassa” –ympäristötapahtumassa Kalevassa pitämässä Miniluontopolkua.

Luontokoulu toimii tamperelaisten koulujen ja päiväkotien Vihreä lippu – edistäjänä. Asian tiimoilta luontokoulu piti 19.9. koko päivän Kestävä kulutus -koulutuksen luontokoululla, ja Jenni järjesti täsmäkoulutuksia eri kouluilla. Myös yläkerran Terälahden koululla on ollut aktiivista Vihreä lippu –toimintaa Jennin ansiosta. Vietimme 16.5. Vihreä lippu –juhlia Energia –teeman hyväksymisen kunniaksi. Hanke pienen tuulivoimalan hankkimiseksi Terälahden koulurakennukseen sai vauhtia, kun Terälahden vihreä lippu –ohjelma sai 3500 e palkinnon sen hankintaa varten kansainvälisessä EcoSchools –verkoston ympäristökilpailussa Environment and Innovation.

Yhteistyö Kurun metsäoppilaitoksen kanssa jatkui. Kurun opiskelijat rakensivat luontokoulun pihalle kodan. Kotakangas tilattiin Inarista Erätikki nimisestä yrityksestä. Kurulaiset kunnostivat myös edellisenä syksynä nuotiopaikalle pöydän päälle rakentamansa katoksen. Saimme myös investointirahaa luiskan rakentamiseksi liikuntarajoitteisille. Luiskan rakensi paikallinen yrittäjä Markku Salmesvuori elokuussa. Aarne rakensi luiskalle kaiteet.

Pidimme kokousta luontokoulun käyttämiin metsiin liittyen 23.4. Kokouksessa oli mukana Tarja Jokinen, Ritva Kangasniemi, Anne Tuominen, Ahti Laakso, Hilikka Takalo, Kaisu Anttonen, Helena ja Niina. Kokouksessa luontokoulun nuotiopaikan ympäristön kaavoitusta luvattiin muuttaa niin, ettei se ole enää kaavoitettu metsätalousmaaksi. Myös käyttämiämme Koskenniemen omistamien maiden vuokrauksesta luvattiin neuvotella. Maa-asioissa päällimmäiseksi luontokoulun huolenaiheeksi nousi kuitenkin hallin ja omakotitalon rakennussuunnitelma nuotiopaikan viereiselle tontille. Ympäristölautakunta kävi katselmuksella asiasta 29.5. Ympän ja luontokoulun vastustavista lausunnoista huolimatta kaupunki päätti esittää rakennusluvan myöntämistä. Pirkanmaan ympäristökeskus päätti kuitenkin hylätä hakemuksen (päättös 27.8.2008).

Tampereella 19.12.2008

Niina Mykrä, Helena Mendelin ja Jenni Skaffari

Luontokoulun kävijät vuonna 2008:

ryhmän tyyppi	luokkia/ ryhmiä kpl	kuinka monena päivänä	opet ja avustajat	kuinka monta oppilasta/ oppilaskäyntiä/ vierailijapäivää
koululaisia: -4.lk	55	50	67	948
-7.lk	73	73	110	1325
-muut	12	12	19	215
-yhteensä	140	135	196	2488
päiväkotilaisia: -3-5v.	22	22		308
- eskarit	113	113		1360
-yhteensä	135	135	329	1668
ympäristöagentteja – alakoulu	1	5	4	57/ eri 99
-yläkoulu	1	5		22/ eri 80
-lukio (yläkoulun ryhmän kanssa)	1	5		3/ eri 11
-yhteensä	2	8		82 eri 190
koululaisten kesäkurssit				
-Ympäristökoulu	3	3		13/eri 34
-Luonto ja taide	1	5		16/ eri 80
-Aikuinen-lapsi	3	3		22 lasta +19 aik. =41/ eri 59
-yhteensä	7	11		173
avoimet ovet	5	5		269
luontokoulun pitämät koko päivän koulutukset	3	3		54
lyhyemmät koulutukset	8	8		82
Yht.	445	466	529	(opeja yms.) 529
				eli kävijät yhteensä 5816

Prosentteja kalenterivuoden 2008 aikana vierailleista ryhmistä:

	Luontokoulussa käynyt oppilaita	Tampereella yhteensä oppilaita ka. -08	Luontokoulussa käynyt prosenttia
eskarit	1360	n. 1503 (1533/1474)	90%
4. lk	948	n.1690 (1776/1606)	56%
7. lk	1325	n. 1807 (1811/1803)	73%
kohderyhmät yhteensä	3633	n. 5000	73%

Olemme käyttäneet Tampereen oppilasmäärissä keskiarvoja, koska oppilasmäärät kulkevat lukuvuosittain, ei kalenterivuosittain. Suluissa kevään/syksyn todelliset lukumäärät.)